

PATVIRTINTA
Joniškio rajono savivaldybės tarybos
2015 m. vasario 12 d. sprendimu Nr.T-2

JONIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2015 – 2017 METŲ STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS

2015 metai

Biudžetiniai metai	2015 m.
Asignavimų valdytojai	<p>Joniškio rajono savivaldybės administracija, kodas 288712070 Joniškio rajono savivaldybės Jono Avyžiaus viešoji biblioteka, 288712070 Joniškio kultūros centras, 190574241 Žagarės kultūros centras, 300542630 Joniškio istorijos ir kultūros muziejus, 190573869 Joniškio rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba, 157655065 Joniškio rajono Bariūnų vaikų darželis, 190552736 Joniškio rajono Žagarės lopšelis-darželis „Vyšniukas“, 190551068 Joniškio vaikų darželis „Vyturėlis“, 190550347 Joniškio vaikų lopšelis-darželis „Saulutė“, 190550151 Joniškio vaikų lopšelis-darželis „Ažuoliukas“, 290549940 Joniškio „Aušros“ gimnazija, 290565040 Joniškio Mato Slančiausko progimnazija, 190565235 Joniškio rajono savivaldybės Skaistgirio gimnazija, 190565573 Joniškio rajono savivaldybės Žagarės gimnazija, 190565388 Joniškio „Saulės“ pagrindinė mokykla, 190565192 Joniškio rajono Gasčiūnų pagrindinė mokykla, 190563412 Joniškio r. sav. Gataučių Marcės Katiliūtės pagrindinė mokykla, 190563565 Joniškio rajono Kriukų pagrindinė mokykla, 190565420 Joniškio rajono Mindaugių pagrindinė mokykla, 190564133 Joniškio jaunimo ir suaugusiųjų mokykla, 190565769 Joniškio r. Plikiškių mokykla- daugiafunkcis centras, 302829166 Joniškio sporto centras, 190565954 Žagarės specialioji mokykla, 190565616 Joniškio meno mokykla, 190566860 Joniškio švietimo centras, 157701712 Joniškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, 301541296 Žagarės socialinių paslaugų centras, 157672552 Joniškio seniūnija, 188669337 Gataučių seniūnija, 188669675 Gaižaičių seniūnija, 188669522 Kepalių seniūnija, 188669718 Kriukų seniūnija, 188669860 Rudiškių seniūnija, 188670453 Saugėlaukio seniūnija, 188670115 Satkūnų seniūnija, 188670072 Skaistgirio seniūnija, 188670268 Žagarės seniūnija, 288669480</p>
Misija	<p>Tenkinant Joniškio rajono gyventojų viešuosius poreikius ir interesus, demokratiniu keliu plėtoti ir skatinti vietos savivaldą, užtikrinti kokybišką viešojo administravimo ir viešųjų paslaugų teikimo funkcijų vykdymą</p>

STRATEGINIAI POKYČIAI 2015 METAIS

Veiklos prioritetai

Joniškio rajono plėtros prioritetai :

1) Gyvenamosios aplinkos kokybės gerinimas

Veiklos:

daugiabučių gyvenamų namų modernizavimas,
daugiabučių namų kvartalų kiemų sutvarkymas
centrinių miesto erdvių rekonstravimas ir pritaikymas visuomenės ir verslo poreikiams

Rodikliai:

Modernizuota 13 daugiabučių gyvenamų namų
Sutvarkyta 3 daugiabučių gyvenamų namų kvartalų kiemai
Rekonstruota ir pritaikyta visuomenės poreikiams ir verslui Joniškio miesto centrinė dalis

2) Efektyvus socialinės paramos teikimas

Veiklos:

Piniginės socialinės paramos gavėjų statuso tikslinimas
Socialinių paslaugų kokybės gerinimas

Rodikliai:

Asmenų, kuriems skirta piniginės socialinė parama sumažėjimas 20 proc.
Paslaugų, teikiamų pagal gautas licencijas, skaičius - 9

3) Darnios aplinkos kūrimas

Veiklos:

Rajono kapinių plėtra ir sutvarkymas
Paviršinio vandens, susikaupusio gyvenvietėse ir mistuose nuleidimo darbai
Kultūros paveldo objektų rekonstravimas ir pritaikymas gyventojų poreikiams

Rodikliai:

Sutvarkytos ir praplėstos 3 rajono kapinės
6 gyvenvietėse atlikti paviršinio vandens nuleidimo darbai
Rekonstruota Baltoji sinagoga ir pritaikyta gyventojų poreikiams

IŠORINĖS APLINKOS ANALIZĖ

EKONOMINIAI VEIKSNIAI

Verslas ir investicinė aplinka

Veikiantys ūkio subjektai. Statistikos departamento duomenimis, 2015 m. pradžioje Joniškio savivaldybėje veikė 369 ūkio subjektai Joniškio rajono savivaldybė tarp visų apskrities savivaldybių pagal veikiančių ūkio subjektų skaičių yra viena paskutinių. Vertinant veikiančių objektų skaičių 1000 – iui gyventojų, tenka konstatuoti, kad šis rodiklis nesiekia apskrities ar šalies vidurkio ir turi tendenciją mažėti. Vyrauja mažos ir vidutinės įmonės (pagal darbuotojų skaičių). Didelės įmonės sudaro labai mažą procentą. Daugiausia ūkio subjektų veikia didmeninės ir mažmeninės prekybos, variklinių transporto priemonių remonto, nekilnojamojo turto nuomos ir kitos verslo veiklos, transporto ir saugojimo, kitos aptarnavimo veiklos srityse. Joniškio rajonas yra žemės ūkio kraštas, garsėjantis savo derlingomis žemėmis. Todėl Joniškio rajonas turi geras galimybes žemės ūkio sektoriaus plėtrai. Įmonės ar ūkininkai dažniausiai specializuojasi auginti grūdines kultūras, cukrinius runkelius ir rapsus. Joniškyje yra nemažai įmonių, užsiimančių būtent grūdų ir trąšų prekyba, perdirbimu ir saugojimu

Pramonė. 2011–2014 m. Joniškio r. savivaldybės pramonės produkciją daugiausia sudarė mėsos, pieno, duonos ir pyrago gaminiai, pašarai, o tai rodo pramonės orientaciją į žemės ūkio produkcijos perdirbimą ir glaudžias sąsajas su egzistuojančia žemės ūkio gamyba savivaldybėje. Taip pat vystoma baldų bei medinių padėklų gamyba.

Tiesioginės užsienio investicijos (TUI). TUI pritraukimas – svarbus veiksnys, siekiant užtikrinti ilgalaikį ekonomikos augimą, sukurti didesnę pridėtinę vertę, greičiau diegti technologines naujoves pramonėje ir kitose verslo srityse. Mažiau išsivystę regionai, kaip taisyklė, pritraukia mažiau tiesioginių užsienio investicijų. To priežastis – nepakankamai palanki investicijoms aplinka: biurokratinės kliūtys, nepakankamai išvystyta infrastruktūra, kvalifikuotos darbo jėgos trūkumas. Todėl būtina gerinti investicinę aplinką, pasiruošti pritraukti ir priimti investicijas. 2014 m. sausio 1 d. Joniškio rajono savivaldybėje materialinių investicijos buvo 23 eurai vienam gyventojui. Tai labai žemas rodiklis.

Materialinės investicijos (MI). Materialinės investicijos įvardijamos kaip viena iš ilgalaikio ekonomikos augimo prielaidų. Analizuojant Statistikos departamento pateikiamus duomenis, pastebima, kad Joniškio rajonui apskrities kontekste tenka gana maža dalis materialinių investicijų, (2012 m. – 46 933 tūkst. eurų, 2014 m. – 38027 tūkst. eurų).

Minėti rodikliai rodo nepakankamą Joniškio rajono gebėjimą pritraukti bei įsisavinti investicijas, Galima daryti prielaidą, kad Joniškio rajonas nėra patrauklus užsienio investuotojams, nes čia nėra didelės vartojimo rinkos, didelę pridėtinę vertę turinčio verslo ir tam tinkamų žmogiškųjų išteklių.

Žemės ūkis

Statistikos departamento duomenimis, 2014 metų pradžioje beveik 57,76 proc. Joniškio rajono savivaldybės gyventojų gyveno kaime (apskrities vidurkis – 38,2 proc., šalies – 33 proc.). Žemės ūkio naudmenos savivaldybėje sudaro apie 72,1 proc. viso žemės ploto (apskrities vidurkis – 62 proc., Lietuvos – 53 proc.).

Ūkininkų ūkių registro duomenimis, 2014 metų pabaigoje Joniškio rajono savivaldybėje buvo registruoti 1540 ūkiai – tai 14,4 proc. apskrities ir apie 1,5 proc. šalies ūkių. Pagal ūkių skaičių apskrityje Joniškio rajono savivaldybė nėra išskirtinė tarp kitų apskrities savivaldybių, tačiau lenkia kitas savivaldybes pagal naudojamą (deklaruotą) žemės ūkio naudmenų bendrą plotą, tenkantį vienam ūkiui (šiuo atveju 49,6 ha), didesnis už apskrities (31,95 ha), ir didesnis už šalies (19,94 ha) vidurkį.

Joniškio rajone daugiausia nedidelių, nuo 1 iki 10 ha ūkių (989 vnt.), lyginant su kitomis apskrities savivaldybėmis, čia gana didelė procentinė dalis visų stambesnių (virš 100 ha) sudaro apskrities ūkių (12,06 proc.).

Šiaulių apskritis šalyje pirmauja pagal pagaminamą žemės ūkio produkciją. Apskrityje pagaminama 20 proc. visos šalies žemės ūkio produkcijos: 24 proc. Lietuvos augalininkystės ir 13,7 proc. gyvulininkystės produkcijos, Joniškio rajono žemės ūkis, garsėjantis derlingomis žemėmis bei gerai išvystytu žemės ūkiu, taip pat orientuotas į augalininkystės produkcijos gamimą.

Turizmas

Joniškio rajonas geografiškai priskiriamas Šiaurės vidurio Lietuvos regionui, kuriame gausu turizmui tinkamų kultūros paveldo objektų, bet lyginant su aplinkiniais rajonais ne itin išsiskiria rekreacijai ir turizmui tinkamas gamtos ištekliais. Lietuvos turizmo sistemoje Joniškio rajoną galima apibūdinti kaip tranzitinį rajoną, todėl turizmo paslaugos Joniškio rajone yra negausios ir fragmentiškos, netolygiai išsidėsčiusios rajono teritorijoje. Visiškai neišplėtotos kaimo turizmo paslaugos.

Pagrindinis Joniškio rajono turizmo traukos objektas – Žagarės regioninis parkas, kuris gali pasigirti ne tik archeologijos, gamtos paminklais, draustiniais ir unikaliu kraštovaizdžiu, bet ir turtingu architektūriniu paveldu: Žagarės senamiesčiu (XVI a.–XX a. pradžia), Žagarės dvaro sodyba (XIX a.), didžiausiu Lietuvoje peizažiniu parku, Žagarės senąja bažnyčia (XVI a.), Žagarės Šv. Petro ir Povilo bažnyčia (XVII a.).

Joniškio rajone veikia trys muziejai: Joniškio istorijos ir kultūros muziejus, tautosakininko M. Slančiausko sodyba – muziejus, dailininkės M. Katiliūtės sodyba – muziejus. 2011 m. buvo įkurtas Krepšinio muziejus (randasi Joniškio muziejaus patalpose). Išlikę 6 dvarai ar dvarų fragmentai: Žagarės dvaras, Jurdaičių dvaras, Jakiškių dvaras, Daunoravos dvaras, Medvilionių dvaras, Paaudruvės dvaras. Lankytini architektūros paminklai: Joniškio bažnyčia, Skaistgirio bažnyčia, sinagogų kompleksas Joniškyje, Juodeikių, Žukančių, Gasčiūnų, Rudiškių bažnyčios, XV–XX a. koplyčios. Prie lankytinų Joniškio rajono vietų priskiriama ir Saulės mūšio įamžinimo vieta Jauniūnų k. Joniškyje veikia Joniškio turizmo ir verslo informacijos centras, įkurtas 2005 m.

2011 m. buvo parengta Šiaulių tolygaus turizmo galimybių studija. Per 2010–2013 m. buvo įgyvendinta keletas projektų, finansuojamų ES lėšomis. Svarbiausi veiksniai, stabdantys turizmo paslaugų plėtrą Joniškio rajone: tinkamos turizmo informacijos trūkumas ir maža šios informacijos sklaida, maža turizmo paslaugų pasiūla (kaimo turizmo paslaugos, gido paslaugos, ekskursijų organizavimo paslaugos ir pan.), prasta daugelio kultūros paveldo objektų fizinė būklė.

Turizmo sferą aptarnaujantis paslaugų sektorius. Turizmo socialinė ekonominė įtaka gyventojų užimtumui, investicijų mastams, regionų plėtrai tampa reikšmingu veiksniumi, kuris skatina ekonomikos plėtrą ne tik kuriant naujas darbo vietas paslaugų sektoriuje, bet ir verčia kurti bei teikti daugiau paslaugų, kurios tenkintų įvairius turistų bei vietos gyventojų poreikius.

Labiausiai besivystanti ir viena iš svarbiausių turizmo infrastruktūros dalių – apgyvendinimo įmonių tinklas. Apgyvendinimo įstaigų skaičius Joniškio rajone 2010-2014 m. nesikeitė. 2014 m. Joniškio rajono savivaldybėje veikė 5 proc. visų apskrities apgyvendinimo įstaigų (2 viešbučiai), jose apgyvendinta 4 proc. visų apskrityje apgyvendintų svečių.

Inžinerinė infrastruktūra

Keliai ir susisiekimas. Joniškio rajono susisiekimo sistemą sudaro automobilių kelių bei geležinkelių transportas. Rajone yra valstybiniai keliai: magistralinis, krašto ir rajoniniai bei vietinės reikšmės keliai. Rajonas pasižymi savo specifika, kaip esantis pasienyje su Latvijos Respublika, per kurio teritoriją juda visi transporto srautai iš Latvijos.

Iš viso Joniškio rajone 2014 m. buvo 1029,76 km vietinės reikšmės kelių. Iš jų – 165 km asfalto danga, 850 km - žvyrkelis.

Per 2009–2014 metus Joniškio mieste įrengta, rekonstruota arba atliktas paprastas remontas (išasfaltuota) 8,3 km, Joniškio rajone atliktas paprastas remontas (išasfaltuota) – 4,9 km. Joniškio rajono savivaldybės specialistų skaičiavimu, Joniškio mieste dar reikalinga atnaujinti (išasfaltuoti) apie 3,060 km gatvių.

Joniškio rajono savivaldybėje keleivių vežimo veiklą vykdo tik vienas vežėjas – UAB „Joniškio autobusų parkas“.

Šilumos tiekimas. Joniškio rajone centralizuotai šiluma aprūpinama apie 60 proc. Joniškio miesto, 15 proc. Žagarės miesto daugiabučių gyvenamųjų namų. Likusioji šilumos vartotojų dalis Joniškio rajone vartoja šilumą, pagamintą individualiuose šilumos gamybos įrenginiuose, naudojančiuose dažniausiai kietą kurą. Centralizuotai gyventojams šilumą ir karštą vandenį tiekia UAB „Fortum Joniškio energija“ bei UAB „Joniškio butų ūkis“, UAB „Šilumera“. Bendras Joniškio miesto šilumos tiekimo sistemos tinklų ilgis siekia 8,8 km. Vidutinis tinklų amžius nuo 17 iki 23 metų (išskyrus Žemaičių g. šilumos trasą, kurios tinklai 2010 m. buvo modernizuoti). Per 2010–2012 metus šilumos gamyba ir vartojimas kito nežymiai, pokyčiai buvo įtakojami dėl klimato sąlygų. Žagarės miesto tinklų ilgis siekia 1,3 m, vidutinis tinklų amžius – 23 metai. Gataučių kaime centrinės šilumos tiekimo tinklų ilgis siekia 564 m., vidutinis amžius – 22 metai. Bendras Judraičių centrinės šilumos tiekimo sistemos tinklų ilgis siekia 1,2 km, vidutinis amžius – 27 metai.

Gyvenamasis fondas. Joniškio rajono savivaldybės statinių naudotojų sąrašė įrašytas 369 daugiabutis namas. 233 daugiabučius namus administruoja daugiabučių namų savininkų bendrijos ir patys daugiabučių namų gyventojai, sudarę jungtinės veiklos sutartį. 136 daugiabučius namus administruoja savivaldybės paskirta daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų administratorė – uždaroji akcinė bendrovė „Joniškio butų ūkis“. 2013 m. buvo parengta Joniškio rajono savivaldybės energetinio efektyvumo didinimo daugiabučiuose namuose programa, pagal kurią Joniškio rajono savivaldybės iniciatyva buvo atrinkti 42 daugiausiai šilumos energijos suvartojantys daugiabučių pastatai. Vertinimo rezultatai parodė, kad visų pastatų vidutinis šilumos suvartojimas yra 157 kWh/m² per metus. Kai kuriuose atrinktuose namuose energijos suvartojimas yra labai didelis ir siekia net 216 kWh/m² per metus ir daugiau. Įgyvendinus Programą bus galima efektyviau spręsti žmonių socialines problemas: mažinti sąskaitas už suvartojamą šilumą, gerinti vidaus patalpų oro temperatūros režimo sąlygas, skatinti būsto savininkus racionaliai vartoti energiją, ateityje diegti ir alternatyvius energijos gamybos šaltinius, taip pat prisidėti prie klimato

taršos mažinimo, aplinkos tausojimo, gerinti daugiabučių namų techninę būklę, estetinį rajono vaizdą, didinti nekilnojamojo turto vertę ir mažinti namų išlaikymo išlaidas.

Parkai ir rekreacinės teritorijos. Joniškio mieste yra šios rekreacinės pilsio vietos:

- Skverai: Livonijos (0,5 ha), M. Mažvydo skveras (0,4 ha), Miesto aikštės skveras (1,00 ha), Vilniaus g. skveras prie „Senukų“ parduotuvės (0,5 ha);
- Parkai: Joniškio miesto parkas (4,10 ha), Joniškio miesto pilsio zonos „Sidabra“ parkas (35,0 ha), Kaštonų g. parkas prie vandens telkinio – lenkų prūdo (3,7 ha), Joniškio miesto pilsio zonos prie II-ojo tvenkinio parkas (1,5 ha), parkas prie Joniškio žemės ūkio mokyklos (3,6 ha), parkas prie Joniškio žemės ūkio mokyklos (5,7 ha), Turgaus g. parkas (0,9 ha), V. Kudirkos g. parkas (0,8 ha).

SOCIALINIAI VEIKSNIAI

Gyventojai

2014 m. Joniškio rajone gyveno 24 306 gyventojai, iš jų 11 326 – vyrai ir 12980 moterų. Nuo 55–erių metų amžiaus vyrų skaičius pradeda mažėti ir jau nuo 70–ties metų amžiaus vyrų yra dvigubai mažiau nei moterų, o nuo 80–ties metų amžiaus – 4 kartus mažiau. Vidutinis gyventojų amžius – 42,3 metai (Lietuvoje – 41,3). Gyventojų skaičius Joniškio rajone per 2009 – 2013 metus sumažėjo 11,4 proc. (Joniškio mieste – 10,6 proc.). Nuo 2009 metų, per 5 metus, Joniškio rajone gyventojų sumažėjo beveik dvigubai daugiau nei Lietuvoje (Lietuvoje – 6,7 proc., Šiaulių apskrityje – apie 9 proc.). Gyventojų mažėjimo priežastys: auga mirštamumas, mažėja gimstamumas, didėja migracija.

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2014 m. pabaigoje Joniškio rajone gyveno 5174 vaikai iki 19 metų amžiaus, t.y. maždaug kas penktas (21,2 proc.) rajono gyventojas buvo vaikas Lyginant su 2012 m., vaikų skaičius sumažėjo 297, t.y. 6,4 proc.

2014 m. Joniškio rajone gimė 220, mirė 356 gyventojai. Gyventojų natūrali kaita -136.

Lietuvos Respublikos statistikos departamento duomenimis, 2013 m. pradžioje Joniškio rajone iš viso gyveno 4 786 jauni žmonės (15–29 metų), tai sudaro 19,22 proc. visų rajono gyventojų (Lietuvoje – 20,1 proc.). Jaunimo mažėjimą lemia keletas priežasčių: gyventojų gimstamumo mažėjimas, emigracija į didesnius miestus (studijuoti ir gyventi) bei emigracija į užsienio šalis.

2014 m. pradžioje Joniškio rajono savivaldybėje gyveno 6 386 žmogus 60–ties metų ir vyresnio amžiaus, tai sudarė 26 proc. visų gyventojų (Lietuvoje gyveno 713,8 tūkst. 60–ties metų ir vyresnio amžiaus žmonių, tai sudarė 24 proc. visų gyventojų. Nuo 2009 m. šio amžiaus grupės žmonių realiai nepadaugėjo, tačiau mažėjant gimstamumui ir žmonių skaičiui iki 60–ties metų amžiaus, vyresnio amžiaus žmonių skaičius bendrame gyventojų skaičiuje išaugo beveik 3 procentais.

2015 m. sausio mėn. 1 d. Joniškio rajone buvo registruota 1834 bedarbiai, nedarbo lygis siekė 12,5proc., o 2014 m. sausio mėn. 1 d. – 11,7 proc. (nedarbo lygis išaugo 0,8 procentinio punkto). Iš visų registruotų bedarbių 48,3 proc. sudaro moterys, 59,8 proc. – kaimo gyventojai, 10,2 – jaunimas, 37,6 – virš 50–ties metų amžiaus, 42,4 – ilgalaikiai, 7,7 – neįgalieji.

Švietimas

Švietimo įstaigų tinklas savivaldybėje yra išdėstytas optimaliai, sudaromos sąlygos, užtikrinančios mokymosi, švietimo pagalbos prieinamumą įvairių poreikių turintiems vaikams ir suaugusiesiems. Vidurinis išsilavinimas teikiamas rajono centre, Žagarės mieste ir Skaistgirio miestelyje esančiose gimnazijose, pradinis ir pagrindinis, be Joniškio, Žagarės ir Skaistgirio, teikiamas Kriukų miestelyje ir dar 4 kaimų vietovėse, dar dvejose kaimų vietovėse – tik pradinis. Žagarės specialiojoje mokykloje ir Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Specialiojo ugdymo skyriuje turi sąlygas ugdytis vaikai pagal specialiąsias programas ir asmenys iki 21 metų pagal socialinių įgūdžių programą. Rajono centre yra jaunimo mokykla ir jaunimo klasės vienoje pagrindinių mokyklų bei suaugusiųjų mokykla, kur sudarytos sąlygos įgyti pagrindinį ir vidurinį išsilavinimą dirbantiems asmenims. Rajono centre yra mokinių bendrabutis.

Kasmet plečiasi ikimokyklinio ugdymo prieinamumas, švietimo pagalba ikimokyklinio amžiaus vaikams. Ikimokyklinis ugdymas vykdomas Joniškio ir Žagarės miestuose, Kriukų ir Skaistgirio miesteliuose ir dar 6 kaimų vietovėse. Joniškio vaikų lopšelyje-darželyje „Ažuoliukas“ veikia grupė vaikams su negalia, „Saulutėje“ – budinti grupė, Žagarės lopšelyje-darželyje „Vyšniukas“ – ikimokyklinio amžiaus vaikų globos grupė.

Švietimo centro įsteigto Trečiojo amžiaus universiteto keturiuose (Anglų kalbos, Kultūros ir meno, Sveikatos, Kraštotyros ir turizmo) fakultetuose tenkinami senjorų neformaliojo švietimo poreikiai.

Meno mokykloje yra teatro, choreografijos, dailės ir muzikos skyriai, du pastarieji skyriai – ir Meno mokyklos Žagarės filiale, Sporto mokyklos veiklą tęsia Joniškio sporto centras.

Joniškio rajono savivaldybėje veikia:

3 gimnazijos ir 1 jų skyrius

1 progimnazija

5 pagrindinės mokyklos

1 Jaunimo ir suaugusiųjų mokykla

1 specialioji mokykla

1 mokykla-daugiafunkcis centras

5 ikimokyklinės įstaigos

6 ikimokyklinio ugdymo grupės bendrojo lavinimo mokyklose ir 2 ikimokyklinio ugdymo skyriai

2 neformaliojo ugdymo įstaigos (Sporto centras ir Meno mokykla su Žagarės filialu)

1 Švietimo centras su pedagogine psichologine tarnyba

1 viešoji įstaiga, vykdanči ikimokyklinio ugdymo programą.

Joniškio Žemės ūkio mokykloje, kurios steigėja yra Švietimo ir mokslo ministerija, vykdoma akredituota vidurinio ugdymo programa, įgyvendinamos 8 profesinio mokymo programos, suaugusiųjų mokymo skyriuje vykdomas tęstinis profesinis mokymas. Mokykla turi savo bendrabutį.

Žagarės ir Joniškio miesto visi darželiai renovuoti per paskutinius trejus metus. Pagal VIP renovuota Gataučių Marcės Katiliūtės pagrindinė mokykla, baigiama Mato Slančiausko progimnazijos renovacija, dėl nepakankamo finansavimo ir dėl rangovų kaltės užsitęsė Žagarės gimnazijos renovacijos darbai. Baigta Plikiškių mokyklos-daugiafunkcio centro renovacija, geros būklės dar 4 švietimo įstaigų pastatai ir edukacinės erdvės, renovacija reikalinga 6 įstaigoms ar jų atskiriems korpusams, skyriams.

Igyvendinant ES struktūrinių Fondų paramos Mokyklų tobulinimo plus projektus, mokyklos per 2014 metus gavo daug modernių technologijų įrangos (šiuolaikinių kompiuterių, skaitmeninių projektorių, interaktyvių lentų, mokomųjų kompiuterinių programų ir kt.), mokymo priemonių ir patogių baldų.

Nuolat gerinamos mokytojų darbo sąlygos, mokyklos aprūpinamos mokymo priemonėmis, įranga, darbo vietos kompiuterizuojamos, gerėja sąlygos mokytojų savišvietai ir jų pasiruošimui pamokoms, naudojant šiuolaikines technologijas. 2014 m. kompiuterizuotos 242 tik mokytojams skirtos darbo vietos. Mokytojai kelia kvalifikaciją, siekiant aktyviau diegti informacines technologijas ugdymo procese ir gerinti ugdymo kokybę.

Įvairių dalykų kabinetuose ir informatikos kabinetuose 2014 m. buvo 649 kompiuteriai, prijungtų prie interneto – 841 kompiuteris. Mokinių mokymui naudojami ir 92 planšetiniai kompiuteriai. Dalis kompiuterių yra mokyklų bibliotekose ir skaityklose, mokytojų kambaryje. (1 kompiuteriui tenka 5 mokiniai).

Tikslinga ieškoti galimybių ir dalyvauti programose siekiant tolesnio mokyklų ugdymo bazės atnaujinimo ir modernizavimo.

Iš 12 bendrojo ugdymo įstaigų 10 naudoja elektroninius dienynus.

2014/2015 mokslo metais rajone mokosi 2906 mokiniai, iš jų 76 suaugusieji (Jaunimo ir suaugusiųjų mokykloje). Per paskutinius trejus metus sumažėjo 440 mokinių.

Ikimokyklinės įstaigas lanko 565 vaikai. Iš jų: priešmokyklinio ugdymo grupėse –120. Ikimokyklinio ugdymo skyrius ar grupes lanko 137 vaikai, pagal priešmokyklinio ugdymo programas mokyklose ugdomas 51 vaikas, VšĮ „Spalvų harmonija“ – 19 vaikų. Bendras ugdytinių pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas skaičius rajone keletą paskutinių metų neženkliai auga.

Neformaliojo ugdymo įstaigose ugdomi 617 mokinių: Sporto centre – 314 mokinių, Meno mokykloje – 303. Šie skaičiai keletą paskutinių metų išlieka stabilūs.

Užtikrinamas nuo mokyklos 3 km ir toliau gyvenančių mokinių pavėžėjimas. Mokyklos mokinių pavėžėjimui turi 17 autobusų, iš kurių 13 – geltonieji autobusai. 2014 – 2015 mokslo metais mokykliniu transportu vežiojami 483 mokiniai (iš jų 311 geltonaisiais autobusais), autobusų parko transportu 2014-2015 mokslo metais pavežami 785 savivaldybės mokyklų mokiniai ir 137 Žemės ūkio mokyklos mokiniai. Palyginus su praėjusiais metais bendras pavežamų mokinių skaičius sumažėjo 163 mokiniais (iš jų pavežamų autobusų parko transportu sumažėjo 137 mokiniais).

Nemokamą maitinimą gauna 1533 mokiniai, iš jų 1492 bendrojo lavinimo mokyklose, 54 ikimokyklinėse įstaigose, 21 žemės ūkio mokykloje. Lyginant su 2012 metais, nemokamai maitinamų mokinių skaičius sumažėjo 600.

Rajono švietimo įstaigose dirba 456 pedagogai. Iš jų: Bendrojo lavinimo mokyklose – 329; Sporto centre – 18; Meno mokykloje – 28; ikimokyklinio ugdymo įstaigose – 81. Švietimo įstaigoms vadovauja 45 atestuojami vadovai (20 direktorių ir 25 pavaduotojai ugdymui ir skyrių vedėjai), iš jų 17 (38 proc.) yra įgiję trečiąją vadybinę kvalifikacinę kategoriją; 13 (29 proc.) yra įgiję antrąją vadybinę kvalifikacinę kategoriją; 15 (33 proc.) yra neatestuoti.

Socialinės paslaugos

Joniškio rajono savivaldybėje teikiamų socialinių paslaugų tikslas – sudaryti sąlygas asmeniui (šeimai) ugdyti ar stiprinti gebėjimus ir galimybes spręsti savo socialines problemas, palaikyti socialinius ryšius su visuomene, taip pat padėti įveikti socialinę atskirtį. Socialinės paslaugos teikiamos siekiant užkirsti kelią asmenims, šeimoms, bendruomenės socialinių problemų plitimui, taip pat visuomenės saugumui užtikrinti.

Joniškio rajone pagrindinė socialinių paslaugų organizatorė yra Joniškio rajono savivaldybė, o socialines paslaugas teikia biudžetinės ir viešosios įstaigos, t. y. stacionarios ir nestacionarios socialinės globos įstaigos, švietimo, sveikatos priežiūros įstaigos. Pagrindinis socialinių paslaugų teikimo tikslas - gražinti žmogaus gebėjimą pasirūpinti savimi ir integruotis į visuomenę, suteikti pagalbą tiems, kurie negali be jos savarankiškai gyventi.

Socialinių paslaugų poreikis tiesiogiai yra susijęs su vykstančiais socialiniais procesais visuomenėje. Rinkos ekonomikos sąlygos išryškino žmonių grupes, kurioms socialinės paslaugos tapo ypač svarbios. Socialinių paslaugų gavėjai gali būti įvairaus amžiaus, skirtingų socialinių grupių asmenys: likę be tėvų globos vaikai ir jų šeimos, socialinės rizikos vaikai ir jų šeimos, vaikai su negalia ir jų šeimos, senyvo amžiaus asmenys ir jų šeimos, suaugę asmenys su negalia ir jų šeimos, socialinės rizikos suaugę asmenys ir jų šeimos, socialinės rizikos šeimos, kiti asmenys. Kaip ir kitų šalies savivaldybių, Joniškio rajono savivaldybės gyventojų socialinių paslaugų poreikius sąlygoja panašūs veiksniai. Dažniausi jų šie:

Visuomenės senėjimas. Lietuvos statistikos departamentas pateikia duomenis apie pagyvenusių (60 metų ir vyresnio amžiaus) žmonių skaičiaus visuomenėje didėjimą lyginant su bendru gyventojų skaičiumi. Žemas gimstamumo lygis ir jaunimo emigracija lemia spartų mūsų šalies gyventojų senėjimą. Gyventojų senėjimas - sudėtingas reiškinys, sukeliantis įvairių socialinių ir ekonominių pasekmių: seniems žmonėms išskyla sveikatos, apsitarnavimo, prisitaikymo buityje ir visuomenėje problemų. Todėl senstant visuomenei, sunkėja mokesčių našta ekonomiškai aktyviems darbingo amžiaus gyventojams, didėja medicininės priežiūros ir socialinių paslaugų poreikis. Taip senyvo amžiaus asmenys tampa viena iš svarbiausių socialinių paslaugų gavėjų grupių. Dažniausiai senyvo amžiaus asmenims reikalingos pagalbos į namus, socialinės globos, transporto paslaugos ir techninės pagalbos priemonės (invalido vežimėliai, lazdelės, vaikštynės). Joniškio rajone 26 proc. visų rajono gyventojų sudaro pensinio amžiaus žmonės (Lietuvoje – 24 proc.). Todėl tikėtina, kad netolimoje ateityje daugeliui jų bus nustatytas socialinės priežiūros ar socialinės globos paslaugų poreikis.

Negalia. Įgyvendinant neįgaliųjų socialinės integracijos tikslus, svarbu teikti socialines paslaugas neįgaliesiems ir jų šeimoms, užtikrinant lygias galimybes jiems dalyvauti visose visuomenės gyvenimo srityse. Neįgaliesiems teikiamos socialinės paslaugos bendruomenėje padeda jiems sėkmingiau integruotis į visuomenę. Neįgaliesiems teikiamos panašios socialinės paslaugos kaip ir senyvo amžiaus asmenims: pagalba į namus, socialinė globa, transporto paslaugos, aprūpinimas techninės pagalbos priemonėmis, būsto pritaikymo paslaugos. Joniškio rajono savivaldybėje 2014 gyveno vidutiniškai 2300 neįgalių asmenų (jie sudaro 9,4 proc. visų rajono gyventojų), iš kurių 193 - neįgalūs vaikai. Viena iš pagrindinių socialinių problemų Joniškio rajone yra nepilnai patenkinti neįgaliųjų socialinių paslaugų ir dienos socialinės globos poreikis, todėl būtina plėtoti tokių socialinių paslaugų tinklą. Suaugę asmenys pripažįstami neįgaliaisiais dažniausiai dėl jungiamojo audinio ir skeleto - raumenų sistemos ligų, vaikai - dėl psichikos ir elgesio sutrikimų.

Socialinės rizikos šeimos. Didėja socialinių paslaugų poreikis ir socialinės rizikos šeimoms, asmenims ir vaikams. Šį poreikį lemia vis didėjantis nedarbas ir daugelio gyventojų nuostata gyventi iš pašalpų. Socialinės rizikos šeima apibrėžiama kaip šeima, kurioje auga metų vaikai iki 18 metų, ir bent vienas iš tėvų piktnaudžiauja alkoholiu, psichotropinėmis ar toksinėmis medžiagomis, dėl socialinių įgūdžių stokos nemoka ir negali tinkamai prižiūrėti savo vaikų, naudoja prieš juos psichologinę, fizinę ir seksualinę prievartą. Labai svarbu dirbti prevencinį darbą, kad mažėtų socialinės rizikos šeimų.

Socialinės rizikos šeimų skaičius Joniškio rajono savivaldybėje per 2010–2014 metus mažėjo tik dėl bendro gyventojų (tame tarpe ir vaikų) skaičiaus mažėjimo.

Metai	Socialinės rizikos šeimos	Socialinės rizikos šeimose augančių vaikų skaičius
2010	179	439
2011	170	423
2012	161	391
2013	127	326
2014	110	291

Kol kas išlieka didelis nestacionarių socialinių paslaugų poreikis socialinės rizikos šeimoms ir jose augantiems vaikams. 2014 m. Žagarėje įsikūrė centras, teikiantis paslaugas rizikos šeimoms ir tų šeimų vaikams, kuriame teikiamos vaikų priežiūros bei užimtumo dienos metu paslaugos, pagalba vaikams ir tėvams, tėvų socialinių įgūdžių, auginant vaikus, sprendžiant kitas šeimos problemas, ugdymas, teisinė pagalba ir kt. Tokio pobūdžio įstaigų paslaugos yra prevencinė priemonė įvairių šeimos socialinių problemų kilimui, todėl vaikų dienos centrų paslaugos turėtų būti prieinamos taip pat ir socialinei rizikai nepriskiriamų šeimų vaikams.

Kitos paslaugos.

Joniškio rajono savivaldybėje yra įsteigtas Joniškio krizių centras – nakvynės namai, kuriuose teikiamos šios paslaugos: laikino apnakvindinimo (per metus apnakvindinama apie 80–90 asmenų); intensyvios krizių įveikimo, trumpalaikės socialinės globos (apie 50–čiai asmenų per metus).

Joniškyje veikia senelių globos namai, kurie vienu metu gali priimti 25 globotinius. 2013–2014 m. įgyvendinus projektą „Joniškio Šv. M. Marijos parapijos senelių globos namų „Santara“ paslaugų kokybės gerinimas ir plėtra“ atsiras galimybė priimti iki 35 senyvo amžiaus asmenų. Beržėnų senjorų globos namuose yra galimybė apgyvendinti 35 asmenis

Kultūra

2014 m. Joniškio rajono savivaldybėje kultūros srityje veikia šios įstaigos:

Joniškio rajono savivaldybės Jono Avyžiaus viešoji biblioteka su 19 filialų;

Joniškio kultūros centras su 10 kaimiškų skyrių;

Žagarės kultūros centras su 2 bendruomenės salėmis;

Joniškio istorijos ir kultūros muziejus su 2 filialais.

2014 m. bibliotekinių gyventojų aptarnavimą organizavo **Joniškio Jono Avyžiaus viešoji biblioteka** Žagarės miesto filialas ir 18 veikiančių filialų kaime, 5 knygų išdavimo punktai.

Bibliotekų tikslas – tenkinti rajono gyventojų skaitymo ir informacinius poreikius, skatinti įvairių visuomenės grupių skaitymą, ugdyti literatūrinį išprusimą, suteikti prieigą prie šiuolaikinių technologijų, interneto, organizuoti kompiuterinio raštingumo mokymus, teikti konsultacijas, taip mažinant kaimo gyventojų skaitmeninę atskirtį, kaupti ir skleisti kraštotyros informaciją, iškilų kraštiečių kūrybą.

2014 m. bibliotekų paslaugomis naudojosi 7913 registruotų vartotojų, arba 33 proc. rajono gyventojų. Lyginant su 2013 m., vartotojų skaičius sumažėjo 3 proc.. Per 2014 m. bibliotekose vartotojai bibliotekose apsilankė 136165 kartus, taip pat per metus užfiksuota per 10 tūkst. virtualių apsilankymų (lankytojų). Apsilankymų, lyginant su 2013 m., sumažėjo 3,5 proc. Vartotojams išduota 249740 fiz. vnt. įvairių leidinių, t.y. 9 tūkst. fiz. vnt. mažiau negu 2013 m. Pusė registruotų vartotojų naudojami viešomis interneto prieigos vietomis bibliotekose, kur įrengtos 59 kompiuterizuotas darbo vietos. 83,3 proc. kaimo filialų kompiuterizuoti.

Pagrindinių bibliotekų veiklos rodiklių mažėjimo priežastys: mažėja rajono gyventojų skaičius, bendruomenė sensta, mažiau potencialių vartotojų, dėl paskutiniaisiais metais įvykusio tinklo pertvarkymo, darbo krūvių pokyčių blogesnis kaimo bibliotekų prieinamumas, beveik 40 proc. kaimo filialų dirba ne visą darbo savaitę, dėl materialinės bazės vartotojams nepatogios ir nepatrauklios Viešosios bibliotekos patalpos.

Joniškio kultūros centre (kartu su skyriais kaimuose) 2014 m. veikė 39 mėgėjų meno kolektyvai, studijų ir būrelių; iš jų 16 kolektyvai vaikų ir jaunimo, juose dalyvauja 509 asmenys. Kultūros centras per 2014 m. suorganizavo 152 renginius, kuriuose dalyvavo 39599 dalyviai.

Kasmet organizuojami tradiciniai rajono kultūros renginiai: Sausio 13–osios minėjimas, Respublikinė tautodailininkų tapybos darbų paroda Adomo Varno premijai laimėti, Vasario 16–osios minėjimas, Joniškio ir Žagarės miestų dienos šventės, seniūnijų šventės. Tradiciniais renginiais tapo Joniškio rajono meno šventė, Saulės festivalis, Amatų diena, Aitvarų šventė. Daugiausia renginių organizuoja JKC. 2013 m. JKC (mieste) įvyko 227 renginiai, kuriuose sulaukta virš 50 tūkstančių lankytojai (lyginant su 2011 m., surengta renginių mažiau, tačiau lankytojų sulaukta 40 proc. daugiau). Bendrai su kaimiškais skyriais 2012 m. surengti 517 renginių, dalyvių, žiūrovų – 62 736. Vaikams ir jaunimui surengta 131 renginys. Renginius lankusių žiūrovų augimas išaugo JKC miesto teritorijos veikloje dėl padidėjusio masinių renginių skaičiaus.

Nuo 2013 vasario mėn. **Žagarės kultūros centre** vyksta renovacijos darbai, darbuotojai dirba kitose patalpose, kuriose nėra sudarytos tinkamos darbui sąlygos. Renginiai vykdomi išnaudojant įvairias miestelio erdves. Renginių ir dalyvių skaičius procentaliai nekito. Buvo ieškoma naujų renginių formų. Rašytojo Mariaus Katiliškio 100-sioms metinėms skirtame renginyje ant Žvelgaičio kalno buvo demonstruojamas kino filmas po atviru dangumi. Dainuojamosios poezijos vakaras dvaro parke. Kalėdinių renginių ciklo metu du mėnesius savaitgaliais bendruomenės namuose vyko užsiėmimai per kuriuos buvo gaminami angelai, kuriais papuošta miesto eglė, karpiniai, puošiantys namų langus. Šiuo metu veikia 11 meno mėgėjų kolektyvai, 5 vaikų ir 6 suaugusių.

Joniškio istorijos ir kultūros muziejus yra savivaldybės biudžetinė įstaiga, kaupianti, sauganti, tirianti, eksponuojanti ir populiarinanti materialines ir dvasines krašto istorijos, kultūros bei meno muziejines vertybes. Jis vykdo ne tik socialinę, bet ir kultūrinę misiją, saugo istorinę atmintį, skiria ypatingą dėmesį savo krašto praeičiai, puoselėja etninę kultūrą.

Muziejus turi tris padalinius: Joniškio sinagogų kompleksą, Rudiškių muziejų, Mato Slančiausko sodybą-muziejų Reibinių kaime.

Šiuo metu muziejuje yra saugoma apie 20 000 eksponatų, kurie suskirstyti į 6 rinkinius: fotografijos, daiktų, archeologijos, rankraščių, spaudinių, numizmatikos.

Nuo 2005-ųjų Joniškio istorijos ir kultūros muziejuje pradėta vykdyti edukacinė veikla. Šiuo metu muziejuje galima užsisakyti įvairaus amžiaus lankytojams skirtas edukacinių užsiėmimų temas: „Apie ką pasakoja muziejuje esančios monetos, svorio, tūrio matai“, „Istorijos mokslo pagalbininkai – istoriniai šaltiniai“, „Sugrįžkime į akmenis amžių“, „Žydai, jų religija, papročiai ir reikšmė Joniškio miestui“, „Pavasario šventė – šv. Velykos. Margučių marginimas“, „Žiemgaliai“, „Užgavėnių papročiai.

Svarbi muziejaus veiklos kryptis – etnografinės ekspedicijos. Beveik kasmet muziejaus darbuotojai išvyksta į rajono miestelius, nykstančius kaimus ir vienkiemius, dvarvietes, į pagalbą pasitelkdami moksleivius iš Joniškio jaunimo ir suaugusiųjų, Joniškio meno ir kitų rajono mokyklų. Nuo 2006 m. muziejus leidžia Joniškio krašto istorijos ir kultūros žurnalą „Žemlyga“.

Sportas

Šiuo metu, Joniškio rajone veikia 22 sporto organizacijos ir Sporto centras, kurį lanko daugiau kaip 300 moksleivių. Be to, mokiniai turi galimybę lankyti sporto būrelius savo mokymo įstaigose.

Joniškio sporto centro atstovai dalyvavo 32-jose respublikinėse ir tarptautinėse graikų-romėnų imtynių varžybose, 4-iose respublikinėse laisvųjų imtynių, 12-oje respublikos ir 2 tarptautinėse lengvosios atletikos pirmenybėse ir turnyruose, 4-ose vaikų ir jaunučių tinklinio pirmenybėse, 5-iose krepšinio pirmenybėse, 2-jose vaikų futbolo ir aerobikos krepšinio šokėjų grupių respublikinėse pirmenybėse. Iš viso iškovoti 172 medaliai. Iš viso varžybose startavo 285 Joniškio sporto centro sportininkų.

2014 metais vyko 7-ių sporto šakų Joniškio rajono pirmenybės, 2-jos žmonių su negalia, 6-ių sporto šakų Joniškio rajono seniūnijų sporto žaidynių varžybos. Sporto klubai, bendradarbiaujant su Joniškio sporto centru, surengė 199 rungtynes ir varžybas, kuriuose dalyvavo virš 3000 dalyvių. Vykdytos Joniškio rajono sporto klubų žaidynės. Joniškio savivaldybės seniūnijų komanda Lietuvos seniūnijų finalinėse varžybose iškovojo 16 vietą iš 34 dalyvavusių savivaldybių.

Skatinant Joniškio rajono gyventojų sportinį aktyvumą, sveikos gyvensenos ir judėjimo propagavimą, organizuojami tradiciniai sporto renginiai ir varžybos. Kasmet vyksta Joniškio rajono šeimų sporto žaidynės, seniūnijų sporto šventės, neįgalių žmonių sporto šventė, krepšinio, futbolo, stalo teniso taurių varžybos. Rajone propaguojama apie 15 sporto šakų.

Joniškio rajoną Nacionalinėje krepšinio lygoje reprezentuoja „Joniškio Delikatesas“. Įvairiose Lietuvos ir tarptautinėse varžybose ir turnyruose dalyvauja graikų-romėnų, stalo teniso, kultūrizmo ir kt. sporto šakų atstovai.

Joniškiečių aktyvumą sporto ir kūno kultūros srityje riboja silpnai išplėtotą infrastruktūra sportuojantiems: iki kritinės ribos susidėvėję sporto aikštynai mokyklose. Joniškio mieste trūksta

sportinių žaidimų salių mokymo įstaigose, įvairių treniruočių salių sporto klubams, susidėvėjęs turimas sporto inventorius.

Joniškio rajono savivaldybė remia Joniškio rajone registruotų sporto klubų veiklą, sportininkus, atstovaujančius rajonui įvairiose varžybose, skiria finansavimą Joniškio sporto mokyklos veiklai užtikrinti, įvairiems sporto renginiams organizuoti.

Sveikata

Sveikatos priežiūros sistemos įstaigos Pastaraisiais metais Joniškio rajono sveikatos priežiūros ištekliai kito neženkliai. 2014 m. Joniškio rajone veikė 1 valstybinė ligoninė, 7 ambulatorinės sveikatos priežiūros įstaigos SAM sistemoje. Iš viso rajone 6 privačios asmens sveikatos priežiūros, iš jų 4 privačios odontologinės priežiūros įstaigos. Joniškio rajone 2014 m. veikė 14 medicinos punktų.

2014 m. pradžioje iš viso Joniškio rajono sveikatos sistemoje dirbo 46 gydytojai (18,9/10000 gyventojų) ir 9 odontologai (3,7/10000 gyventojų). Praktikuojantys t.y. dirbantys su pacientais, gydytojai, sudarė 97,8 proc. visų gydytojų. 37 proc. visų gydytojų ir 77,8 proc. odontologų dirbo privačiose sveikatos priežiūros įstaigose, tačiau tik 17,4 proc. gydytojų ir 55,6 proc. odontologų privati įstaiga buvo pagrindinis darbas.

2014 m. pradžioje. Joniškio rajone buvo 228 specialistai su aukštuoju ar aukštesniuoju išsilavinimu (ne gydytojų) arba 93,8/10000 gyventojų, tarp jų 184 slaugytojai (įskaitant akušerius) arba 75,7/10000 gyventojų.

Iš viso Joniškio rajone funkcionavo 150 lovų (61,71/10000 gyventojų). Nuo 2010 m. stacionaro lovų skaičius nekito. Slaugos ir palaikomojo gydymo lovos 2014 m. sudarė 27,3 proc. visų stacionaro lovų. 2014 m. Joniškio rajone buvo 109 stacionaro lovos (be slaugos ir palaikomojo gydymo) arba 44,8/10000 gyventojų.

Gyventojų bendrasis sergamumas. Higienos instituto Sveikatos informacijos centro, Privalomojo sveikatos draudimo informacinės sistemos SVEIDRA duomenimis, 2013 m. Joniškio rajone dažniausiai buvo užregistruotos kvėpavimo sistemos (268,2/1000), kraujotakos sistemos (219,4/1000), akies ir priedinių organų (168,1/1000), jungiamojo audinio ir raumenų bei skeleto (147,8/1000) ligos.

Joniškio rajone 2013 m. sergamumas ūminėmis viršutinių kvėpavimo takų infekcijomis ir gripu buvo didesnis nei 2012 m. (1372 asmenys sirgo daugiau šiomis ligomis).

18-64 m. amžiaus Joniškio rajono gyventojai daugiausiai sirgo kvėpavimo sistemos (207,4/1000 gyventojų), kraujotakos sistemos (155,6/1000), sužalojimais ir apsinuodijimais (150,9/1000) ir), jungiamojo audinio ir raumenų bei skeleto ligomis (138,7/1000).

Vyresniame amžiuje (virš 65 metų) dominavo kraujotakos sistemos (596,4/1000), akių (246,1/1000) ir jungiamojo audinio ir raumenų bei skeleto (238/1000) ligos. Palyginus su 2012 m. šiek tiek sumažėjo vyresnio amžiaus gyventojų sergamumas hipertenzinėmis, išeminėmis širdies ligomis ir miokardo infarktu, bet išaugo sergamumas cerebrovaskulinėmis ligomis ir insultais.

Vilniaus Universiteto ligoninės Santariškių klinikų filialo Infekcinių ligų ir tuberkuliozės ligoninės duomenimis, Joniškio rajone 2013 m. sergančių tuberkulioze užregistruota 11 atvejų (2012 m. – 19), t.y. 100000 gyventojų teko 44,7 atvejų, 2012 m. – 75,3/100000 gyventojų. Vaikų, nuo 0-17 m. amžiaus sergančių tuberkulioze laikotarpiu nuo 2010-2013 m.

Joniškio rajone nebuvo. Suaugusiųjų, sergančiųjų tuberkulioze 2013 m. buvo 54,79 atvejų iš 100000 gyventojų, 2012 m. – 92,87/100000 gyventojų.

Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro duomenimis, 2013 m. Joniškio rajone sergamumas sifiliu siekė 4,1 atvejo 100 000 gyventojų (1 sergantis), 2012 m. – 7,9/100000 gyventojų. Nuo 2011 metų iki 2013 metų sergančiųjų gonorėja Joniškio rajone užregistruota nebuvo. 2013 m. naujų ŽIV nešiotojų nebuvo užregistruota. Iš viso 2013 m. metų pabaigoje Joniškio rajone buvo 5 užsikrėtusieji ŽIV (20,57/100000 gyv.). 2013 m. naujų sergamumo AIDS atvejų Joniškio rajone užregistruota nebuvo, metų pabaigoje AIDS sirgo 3 asmenys (12,34/100000 gyv.).

Preveninių sveikatos programų įgyvendinimas. Joniškio rajone yra vykdomos šešios prevencinės programos finansuojamos iš PSDF biudžeto lėšų, tai gimdos kaklelio ir krūties vėžio, prostatos vėžio ankstyvosios diagnostikos, širdies ir kraujagyslių ligų prevencijos bei vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programos.

VIDINĖS APLINKOS ANALIZĖ

Organizacinė struktūra

Joniškio rajono savivaldybėje vietos savivaldos principus įgyvendina šios vietos savivaldos institucijos: atstovaujamoji – Joniškio rajono savivaldybės taryba ir vykdomoji – Joniškio rajono savivaldybės administracija, turinčios vietos valdžios ir viešojo administravimo teises ir pareigas.

Savivaldybės institucijos yra atsakingos už savivaldos teisės ir savo funkcijų įgyvendinimą atstovaujant bendruomenės interesams.

Savivaldybės kontrolės institucija – Joniškio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba – prižiūri, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas bei naudojamas savivaldybės turtas, ir kaip tvarkomas savivaldybės biudžetas.

Joniškio rajono savivaldybės tarybą sudaro 25 tarybos nariai. Iš savivaldybės tarybos narių sudaromi tarybos komitetai, kurių pagrindinės funkcijos: nagrinėti klausimus ir teikti juos svarstyti tarybai bei merui; kontroliuoti, kaip laikomasi įstatymų, kaip vykdomi tarybos sprendimai ir mero potvarkiai.

Tauragės rajono savivaldybės administracijos steigėjas yra Joniškio rajono savivaldybės taryba. Joniškio rajono savivaldybės administraciją sudaro administracijos direktoriui pavaldūs skyriai bei teritoriniai administracijos padaliniai – seniūnijos.

Teisinė bazė

Joniškio rajono savivaldybė savo veiklą organizuoja vadovaudamasi Lietuvos Respublikos įstatymais ir vidaus teisės aktais:

- Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu;
- Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu;
- Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymu;
- Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymu;
- Valstybės ilgalaikės raidos strategija;
- Nacionaline darnaus vystymosi strategija;

Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymu;
Valstybės pažangos strategija „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030““;
2014–2020 metų Nacionaline pažangos programa;
Joniškio rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamentu, Joniškio rajono savivaldybės administracijos nuostatais, kitais savivaldos institucijų veiklą reglamentuojančiais dokumentais.

Planavimo sistema

Joniškio rajono savivaldybės veikla planuojama atsižvelgiant į Joniškio rajono savivaldybės strateginio planavimo dokumentus:

Joniškio rajono savivaldybės 2014-2020 m. strateginį plėtros planą, Joniškio rajono bei Joniškio miesto savivaldybės teritorijos bendruosius planus.

Strateginio planavimo procesai organizuojami vadovaujantis Joniškio rajono savivaldybės strateginio planavimo metodika, patvirtinta Joniškio rajono savivaldybės tarybos 2008 m. rugpjūčio mėn. 28 d. sprendimu Nr. T-264 „Dėl Joniškio rajono savivaldybės strateginio planavimo metodikos patvirtinimo“. Kiekvienais metais Joniškio rajono savivaldybėje rengiami savivaldybės veiklos trimečiai planai, pagal kuriuos sudaromas einamųjų metų biudžetas.

Žmogiškieji ištekliai

Savivaldybės administracijos struktūroje 2014 m. veikė 15 skyrių, vienas poskyris ir 10 seniūnijų. Didžiausias leistinas savivaldybės administracijoje pagal darbo sutartis dirbančių valstybės tarnautojų ir darbuotojų pareigybių skaičius, kurį nustato savivaldybės taryba, 2014 m. buvo 194 (iš viso buvo 200 darbuotojų, iš kurių 84 – valstybės tarnautojų ir 116 – dirbančių pagal darbo sutartis). 2015 m. sausio mėn. 1 d. savivaldybės administracijos karjeros valstybės tarnautojų (kartu su pakaitiniais) buvo 84, iš jų I kvalifikacinę klasę turi 7, II – 17, III – 38.

Finansiniai ištekliai

Joniškio rajono savivaldybės 2014 m. biudžeto projektas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros ir Vietos savivaldos įstatymais, 2014 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu, Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu „Dėl Lietuvos Respublikos biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“.

Joniškio rajono savivaldybės strateginio veiklos plano programų pagrindinis finansavimo šaltinis – Joniškio rajono savivaldybės biudžeto lėšos. Be savivaldybės biudžeto, savivaldybė savo tikslams įgyvendinti naudoja valstybės biudžeto lėšas, skiriamas per Valstybės investicijų programą, Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšas, Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšas, Privatizavimo fondo lėšas, valstybės rezervo lėšas, lėšas, gautas iš Europos Sąjungos fondų ir kt.

Savivaldybės biudžetas yra savivaldybės biudžeto pajamų ir asignavimų planas biudžetiniams metams. Joniškio rajono savivaldybės biudžetą tvirtina savivaldybės taryba. 2014 m. savivaldybės biudžeto asignavimai buvo paskirstyti 44 asignavimų valdytojams:

Savivaldybės kontrolieriaus tarnybai;

Savivaldybės administracijai;

20 biudžetinėms švietimo įstaigoms;

- 4 biudžetinėms kultūros įstaigoms;
- 2 biudžetinėms socialinės paramos įstaigoms;
- Joniškio rajono savivaldybės priešgaisrinei tarnybai;
- 10 seniūnijų.

Kiekvienas asignavimų valdytojas atsakingas už teisingą programų sąmatų sudarymą ir vykdymą neviršijant patvirtintų asignavimų, už paskirtų asignavimų naudojimo teisėtumą ir efektyvumą. Asignavimų apskaita ir atskaitomybės rengimas yra vykdomas savarankiškai kiekvieno asignavimų valdytojo.

Joniškio rajono savivaldybės biudžeto ir Valstybės investicijų lėšų nepakanka tolygiai rajono plėtrai užtikrinti. Todėl savivaldybė stengiasi išnaudoti kitas finansavimo galimybes – pasinaudoti ES struktūriniais fondais ir programomis.

Vidaus kontrolė

Savivaldybės kontrolieriaus tarnyba atlieka savivaldybės administracijos, savivaldybės administravimo subjektų ir savivaldybės kontroliuojamų įmonių finansinį ir veiklos auditą. Savivaldybės kontrolieriaus tarnybos atliekamo audito išorinę priežiūrą atlieka Valstybės kontrolė.

Joniškio rajono savivaldybės administracijos Vidaus audito skyrius, kuris yra tiesiogiai pavaldus ir atskaitingas savivaldybės administracijos direktoriui, savo veikloje vadovaujasi Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo nuostatomis ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais vidaus auditą. Vidaus audito skyrius vykdo nepriklausomą, objektyvią tyrimo, vertinimo ir konsultavimo veiklą, kuria būtų užtikrintas savivaldybės administracijos, jos struktūrinių padalinių, jai pavaldžių ir /arba jos valdymo sričiai priskirtų viešųjų juridinių asmenų veiklos gerinimas.

STIPRYBIŲ, SILPNYBIŲ, GALIMYBIŲ IR GRĖSMIŲ (SSGG) ANALIZĖ

Stiprybės

- Joniškio rajonas turi gerai išplėtotą kelių sistemą – rajono gyvenvietės tolygiai sujungtos keliais. Tankus kelių tinklas leidžia iš dalies sumažinti skirtingų lygių gyvenviečių aptarnavimo netolygumus.
- Sparčiai tvarkoma Joniškio rajono viešoji infrastruktūra, viešosios erdvės, renovuojami daugiabučiai gyvenamieji namai, visuomeninės paskirties pastatai.
- Įgyvendinus vandentvarkos projektus, per 2010–2014 metus beveik visiems Joniškio ir Žagarės miestų gyventojams (apie 90 proc. ir daugiau) buvo sudarytos sąlygos gauti kokybiškas vandens tiekimo ir buitinių nuotekų surinkimo bei valymo paslaugas
- Pakankamai išvystytas teikiamų rajone socialinių paslaugų tinklas – socialinės paslaugos teikiamos mieste ir kaimuose.
- Mažėjant mokinių skaičiui, optimizuojamas mokyklų tinklas. Gera švietimo įstaigų materialinė bazė
- Pagrindinis turizmo traukos objektas – Žagarės regioninis parkas ir Žagarės miestas, išsiskiriantys savo archeologijos, gamtos paminklais, draustiniais, unikaliu kraštovaizdžiu, turtingu architektūriniu paveldu, istorija ir autentiškumu sujungtos keliais.

- Intensyviai vystoma žemės ūkio gamyba. Ūkininkų ūkių stambėjimas.
- Aktyvi rajone veikiančių visuomeninių organizacijų ir kaimo bendruomenių veikla – svarbi rajono informacijos sklaidos, iniciatyvų, šiuolaikinių, originalių idėjų gimimo ir realizavimo sąlyga
- Jaunimas turi galimybę dalyvauti bendruomeninėje ir visuomeninėje veikloje: yra įsisteigusios nemažai organizacijų ir neformalių klubų, veikiančių kultūros, laisvalaikio užimtumo ir kitoje visuomeninėje veikloje.
- Kultūros įstaigų įvairovė ir aktyvi veikla sudaro sąlygas Joniškio rajono gyventojų meninei saviraiškai, kultūrinių poreikių tenkinimui ir ugdymui. Joniškio rajone daugėja kultūros renginių lankytojų skaičius, ypač masiniuose renginiuose.

Silpnybės

- Joniškio rajono savivaldybėje kelintą metų mažėja gyventojų skaičius ir migracijos saldo yra neigiamas.
- Joniškio rajone sparčiai keičiasi demografinė situacija: daugėja senstančių žmonių skaičius bendroje gyventojų amžiaus struktūroje. 2014 m. Joniškio rajono savivaldybėje 26 proc.
- Joniškio rajono savivaldybė tarp visų apskrities savivaldybių pagal veikiančių ūkio subjektų skaičių yra viena paskutinių. Vertinant veikiančių objektų skaičių 1000 – iui gyventojų, šis rodiklis nesiekia apskrities ar šalies vidurkio ir turi tendenciją mažėti
- Rajone nėra aukštą pridėtinę vertę kuriančio verslo ir tam tinkamų žmogiškųjų išteklių.
- Tiesioginių užsienio investicijų tenkančių vienam gyventojui rodiklis vienas mažiausių šalyje
- Turistų srautų didėjimo neskatinimas, sąlygojamas silpnai išplėtotų kaimo turizmo, maitinimo ir apgyvendinimo paslaugų.
- Joniškio rajono savivaldybėje viršijama leidžiama geležies koncentracija geriamajame vandenyje. Net 23 gyvenvietėse geležies kiekis vandenyje viršijo leistiną 0,2 mg/l ribą (ir tai apima apie 4,8 tūkst. gyventojų).
- Nepakankamas gydytojų skaičius, ypač šeimos gydytojų-specialistų
- Kaimo jaunimui nėra sukurtos pakankamos sąlygos tūrinio laisvalaikio praleidimui. Dauguma formalių ir neformalių būrelių, užsiėmimų, renginių vyksta Joniškio mieste. Kaimo jaunimas neturi galimybės atvykti į Joniškį, nes nėra tinkamo susisiekimo.
- Joniškio rajonas priklauso mažo rekreacinio potencialo grupei.

Galimybės

- Naudojantis ES struktūrinių fondų parama, galima efektyviau modernizuoti miesto komunalinio ūkio, susisiekimo, aplinkos apsaugos, rekreacinę infrastruktūrą, socialinės, švietimo, kultūros sveikatos sferos įstaigų materialinę bazę.
- Sudaryti palankias sąlygas (suformuoti komercinės paskirties sklypus su komunikacijomis, taikyti tam tikras mokesčių lengvatas, tvarkyti viešąsias erdves ir pan.) verslo skatinimui, naujų investuotojų atėjimui į rajoną.
- Tvarkyti rajono viešąsias erdves, modernizuoti sporto ir laisvalaikio infrastruktūrą
- Skatinti jaunimo iniciatyvumą, įsitraukimą į visuomeninę kultūrinę ir politinę veiklą.

- Mažinti socialinę atskirtį, skatinant savanorystės programas tarp įvairių kartų žmonių (ypač jaunimo, vyresnių žmonių), kuriomis būtų siekiama pasirūpinti silpnos sveikatos ar vienišais senjorais.
- Įgyvendinti Daugiabučių namų modernizavimo programą, kurią įgyvendinus, bus sudaryta galimybė mažinti klimato taršą ir tausoti aplinką, gerinti daugiabučių namų techninę būklę, estetinį rajono vaizdą, didinti nekilnojamojo turto vertę ir mažinti namų išlaikymo išlaidas.

Grėsmės

- Labai mažos materialinės ir tiesioginės užsienio investicijos.
- Dėl gyventojų migracijos ir nepalankių ekonominių veiksnių atsiradęs kvalifikuotos darbo jėgos trūkumas.
- Neskatinant verslo plėtros ir nekuriant patrauklios investavimui aplinkos, esamas potencialas nebus tinkamai išnaudojamas ir Joniškio rajonas dar labiau atsiliks nuo kitų Lietuvos vietovių, t.y. praras investavimo patrauklumą.
- Stambėjant ir moderizuojant žemės ūkiui (įsigyjant naują įrangą ir technologija), prireiks vis mažiau nekvalifikuotos darbo jėgos. Tai gali padidinti nedarbo lygį Joniškio rajone.

JONIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2015–2017 M. VEIKLOS PLANO METMENYS

Pavadinimas	Kodas
1. PRIORITETAS. Išsilavinusi, sveika ir pilietiška bendruomenė	01
1.1. TIKSLAS. Siekti visapusiško mokymo proceso dalyvių poreikių tenkinimo, optimizuojant švietimo sistemą	
<i>Siekiant šio tikslo vykdoma programa</i>	
„Švietimo paslaugų užtikrinimas ir gerinimas“	01
1.2. TIKSLAS. Sudaryti sąlygas turiningam laisvalaikiui	
<i>Siekiant šio tikslo vykdoma programa</i>	
„Kultūros ir sporto plėtra“	02
1.2. TIKSLAS. Gerinti bendruomenės sveikatą, mažinti socialinę atskirtį ir didinti saugumą rajone	
<i>Siekiant šio tikslo vykdoma programa</i>	
„Socialinės paramos įgyvendinimas ir sveikatos apsaugos paslaugų gerinimas“	03
2. PRIORITETAS. Rajono konkurencingumo didinimas	02
2.1. TIKSLAS. Didinti vietos gyventojų ekonominį užimtumą, efektyviai išnaudoti rajono turistinį potencialą	
<i>Siekiant šio tikslo vykdoma programa</i>	
„Kultūros paveldo puoselėjimas. Turizmas. Verslas“	13
2.2. TIKSLAS. Gerinti viešojo valdymo sektoriaus valdymo paslaugų kokybę ir užtikrinti jų plėtrą	
<i>Siekiant šio tikslo vykdomos programos:</i>	
„Savivaldybės ir viešojo valdymo paslaugų kokybės užtikrinimas ir gerinimas“	04
„Seniūnijų veiklos užtikrinimas“	05
3. PRIORITETAS. Darni gyvenamosios aplinkos plėtra	03
3.1. TIKSLAS. Vykdyti darnią viešosios infrastruktūros plėtrą, užtikrinti	

ekologiškai švarią aplinką, kompleksiskai tvarkyti rajono viešąsias erdves, plėsti ir gerinti gyvenamąjį fondą	
<i>Siekiant šio tikslo vykdoma programa</i>	
„Gyvenamosios aplinkos kokybės gerinimas“	12